

Fel nagy öröme...

Sok évezredes tapasztalat nyomán vált alapvető emberi tulajdonsággá az események meghatározott szempontok szerinti rangsorolása. A mindenkori társadalmi szokások, a különféle vallási előírások mintegy keretbe foglalták az egyén életét és megkönnyítették a fontossági sorrend felállítását. A hétköznapi egyhangúságát kiemelték a nagyobb ünnepek törtéke meg, precízen szétosztva a naptári évben, hogy szinte minden évszakra jusson egy-egy.

Eleink még keményen tartották magukat az elvhez, hogy „mindent a maga idejében”. Szépen, komótosan készülődtek, a várakozás minden izgalma kiélvezve. Megadták a módját. A karácsonyi szent napok méltó megünneplésére pedig különösen nagy gondot fordítottak. Egy teljes hónapot szántak az előkészületekre. Nem azért, mintha házaikat nem tudták volna pár nap alatt kitakarítani, ételeiket elkészíteni, hiszen a hajdani háziasszonyok sem voltak ügyetlenebbek a maiaknál. A négy adventi hét azonban kellő időt és nyugalmat biztosított az elmélyedésre, az önvizsgálatra, az őszi lelki nagytakarításra. Fontos volt számukra, hogy érzelmileg is felkészüljenek az ünneplésre. Lépésről lépésre haladtak előre, esténként nagyokat beszélgettek, készítették az ajándékokat meg a sütés-főzés hozzávalóit. Mindent kényelmesen, a megszabott rend szerint.

A harmadik évezred emberétől azonban éppen a felkészülés értékes idejét csenték el. Jószerivel még peregni sem kezdett a sárguló levél, már felbukkantak a tévében a piros köntösű Mikulások, hogy ilyen-olyan árut reklámozzanak, merthogy anélkül nincs karácsony. A síron még ki sem hunyt a gyertyák fénye, a kirakatok már műfenyőtől ékesek, színes égőktől villódzó és a nagyhasú télapók akár oly bölcsen bölögnének bennük, mintha valami igen nagy titkot tudnának. Hát tud-

nak is! Mégpedig azt, hogy nem lehet elég korán kezdeni a vásárlók becserkészését. A kuncsaft advent idején ne a lelkivilágát vizsgálgassa, hanem a bukszáját! Ne önmagában mélyedjen el, hanem az áruházban! Mindegy mit, csak vegyen! Költekezzen, míg van miből! Utána vásároljon kölcsönre! A részleteket ráér egész évben nyögni. Most csak vegyen, vegyen, vegyen! Ha nem vesz, tán a Kisjézus se születik meg.

Nyomják a süketet orrszájba, megállás nélkül, mákszemnyi időt se hagyva az egyszerű halandónak gondolkodásra. Kapkodja is a fejét az árva kétségbeesetten. Ugyanis a kisebb gyerek az orrvérzésig reklámozott méregdrága játék után ácsingózik, a nagylány jelentőségteljesen sóhajtozik a márkás kozmetikumok beharangozásánál, a párja meg tavaly is csak papucsot kapott, pedig a szíve vágya egy olyan ízé... egy horgász kutyü! A gazdasági csoda következtében papucs se. Mivel a fa alól hiányzik majd a borsos árú kencefice meg a hön áhított játék, a gyerek pityereg, a nagylány duzzog, ettől férjem-uram mérges, mint a kanpulyka – fuccs a karácsonyi hangulatnak. Még „bejön” nálunk az idétlen szlogen, és tényleg nem lesz karácsony. Ki kéne iktatni pár este a zajládát, el kéne mesélni a csemetéknek azt a régi történetet, amit a nagyitól hallott kislány korában. „Egyszer volt, hol nem volt... *Nagyon szegények voltak... Karácsony este az édesanya végignézett a népes családon: Sajnos, a legnagyobb igyekezet mellett sem tudtam számotokra ajándékot készíteni.*

Egy könnyecsepp gördült le végig az arcán. Az egyik kislány hozzálépett, és óvatosan az ujjára vette: – Ez a legcsodálatosabb ajándék a világon.

A könnyecsepp pedig szikrázott a gyertyafényben, akár a gyémánt.”

Egyszer volt, hol nem volt...

B. Szabó Márta

Pillanatképek – szavakban

A hosszú távú meteorológiai előrejelzések azt jósolták, hogy novemberben a megszokott átlagnál kevesebb lesz a csapadék. November – legalább is a mi térségünkben – rácsfolt erre a prognózisra. Mozgalmas volt a 11. hónap – mindenféle időjárás-változat előfordult benne. A fák tarkabarkája is festőre sikeredett, az őszi szántást, vetést is el lehetett végezni, a természetjárásra is akadtak szép napok, a csipkebogyót és a kőkényt is „szakszerűen” megcsípte a dér. Panasza tehát semmi különösebb ok.

De valamiért mégis büntetett november. A hónap 19. napján Közép-Európán is végigsöpört /a nyugati részeken már valamivel előbb/ az az esővel társuló heves szélvihar (helyenként a szél sebessége meghaladta a 150 km/órát), amely szinte holdbéli tájjá változtatta a Magas-Tátra fenyőborította lejtőit. Ipóltság 19-én, pénteken délután egykor villámlás és mennydörgés harangozta be a viszonylag heves záport. Városunkban és környékén nem keletkeztek komolyabb károk. Itt a büntetés elmaradt.

November 26-án több szlovákiai televízióállomás adásában a meteorológusok megpróbálták megmagyarázni a 19-i szélvihar okát. Az egyik szerint a fő ok: az Észak-Szlovákia és Dél-Szlovákia közötti légnyomásbeli különbség. Csak reménykedni lehet, hogy egyes, nemzeti érzülettel túlfűtött honatyák és egyéb „hazafiak” nem kovácsolnak ebből az időjárási jelenségből politikai tőkét. Mert hát Szlovákiában még ez is lehetséges – legalábbis egyesek fantáziadús fejében.

Az Új Szó november 27-i számában olvashattuk, hogy a bíróság újra felmentette Ivan Lexa volt titkosszolgálati igazgatót. Ha ez így megy tovább, megérhetjük ártatlanná mosását, megdicsőülését, netán még boldoggá avatását is. Úgy látszik, hogy

ebben az országban minden azon is múlik, hogyan alakulnak a politikai erőviszonyok meg milyen kormánykoalíció körvonalai vannak formálódófélben.

Robert Fico, a Smer elnöke a Rosta című tévéműsorban nehezményezte, hogy a Magyar Koalíció Pártja /MKP/ támogatja a kettős állampolgárságról szóló magyarországi népszavazást. Bugár Béla, az MKP elnöke ezt nacionalista riogatásnak minősítette. Úgy látszik, a magyar kártya még mindig képes politikai tőke gerjesztésére.

Václav Havel volt cseh köztársasági elnököt ázsiai népeket békéltető körútra elején fűrdőszabai baleset érte, ezért meg kellett szakítania misszióját. Reméljük, hogy talál még rá alkalmat, hogy békejobbot nyújtson a magyarságnak is, amiért a 2. világháború után politikai jogelődjei /Beneš stb./ annyi kegyetlenséggel sújtották /főleg a csehszlovákiai/ magyarságot. A németektől már /félszólj!/? bocsánatot kért. A magyarok számára talán nem jutott idő a két hosszú választási időszak alatt. Egy világdemokratának deklarált politikustól ezt méltán elváránk!

Duray Miklós /az MKP alelnöke/ kijelentésén, hogy a dec. 5-i magyarországi népszavazáson majd elválnak a víz és a sz... elég sokan megbotránkoztak. Pedig mindnyájan tudjuk, hogy az emberiség több szent könyve azt szorgalmazza, hogy a búzából ki kell szűrni a konkolyt. Duray sem mondott ennél többet – csupán más szavakat szembesített.

A barátomtól telefonon tudakolom, hogy hol lakik, hol kereshetném fel. Azt válaszolja, hogy még mindig Ipóltságban, abban a görbelépcsős bejáratban. Még mindig, mondom én, majd megállapítom, hogy az idő halad, de a görbeség marad. Azonban az illetékesek ezt egyáltalán nem tudatosítják!

/ás/